

Seznam religionisticky zajímavých předmětů na jiných ústavech a fakultách v letním semestru 2013/2014

Zahrnuté katedry, ústavy a fakulty:

Katedra divadelní vědy
Katedra jihoslovanských a balkanistických studií
Katedra PVH a archivního studia
Katedra psychologie
Středisko ibero-amerických studií
Ústav blízkého východu a Afriky
Ústav českých dějin
Ústav dálného východu
Ústav etnologie
Ústav hudební vědy
Ústav informačních studií a knihovnictví
Ústav pro dějiny umění
Ústav pro klasickou archeologii
Ústav řeckých a latinských studií
Ústav světových dějin
Ústav východoevropských studií

Fakulta humanitních studií
Fakulta sociálních věd
Evangelická teologická fakulta
Husitská teologická fakulta
Katolická teologická fakulta

Zahrnuté tematické okruhy:

- Amerika (Středisko ibero-amerických studií, Ústav etnologie, Ústav světových dějin, Ústav řeckých a latinských studií)
- Antika (Katedra divadelní vědy, Katedra PVH a archivního studia, Ústav pro dějiny umění, Ústav pro klasickou archeologii, Fakulta humanitních studií)
- Asie (Ústav dálného východu, Fakulta humanitních studií)
Islám (Ústav blízkého východu a Afriky, Fakulta sociálních věd, Husitská teologická fakulta)
- Judaismus (Katolická teologická fakulta, Husitská teologická fakulta)

- Křesťanství (Evangelická teologická fakulta, Katolická teologická fakulta, Husitská teologická fakulta, Ústav pro dějiny umění, Ústav pro klasickou archeologii, Ústav světových dějin, Ústav řeckých a latinských studií, Ústav českých dějin, Fakulta sociálních věd)
- Polynésie (Ústav etnologie)
- Starý sever (Fakulta humanitních studií)
- Antropologie náboženství (Ústav etnologie, Katedra jihoslovanských a balkanistických studií, Fakulta humanitních studií, Fakulta sociálních věd)
Filosofie náboženství (Evangelická teologická fakulta, Husitská teologická fakulta)
- Sociologie náboženství (Evangelická teologická fakulta, Husitská teologická fakulta, Fakulta humanitních studií, Fakulta sociálních věd)
- Fenomenologie náboženství (Husitská teologická fakulta)
- Psychologie náboženství (Husitská teologická fakulta, Katedra psychologie, Fakulta humanitních studií)

Katedra divadelní vědy

Název: Antická mytologie

Kód: ADIVV129 ([SIS](#))

Čas: Středa 10:50-12:25

Místnost: KKS – Na Florenci 3

Vyučující: prof. PhDr. Jan Bažant, CSc.

Anotace: Není.

Název: Trojská válka v evropské literatuře

Kód: ADIVM614 ([SIS](#))

Čas: Středa 15:50-17:25

Místnost: KKS – Na Florenci 3

Vyučující: Mgr. Daniela Čadková

Anotace: Není.

[nahoru](#)

Katedra jihoslovanských a balkanistických studií

Název: Etnicko-migrační proměny Balkánu

Kód: AJVES0063 ([SIS](#))

Vyučující: PhDr. Mgr. Jaroslav Otčenášek, Ph.D.

Čas: Čtvrtek 15:50 – 17:25

Místnost: C221

Anotace: Cílem semináře je seznámit studenty s metodami a postupy sociální a kulturní antropologie na pozadí proměn a vývoje na Balkáně. Studenti by si měli osvojit základy kritického náhledu na etnické procesy a jejich následné interpretace v různých historických obdobích. Další závažnou otázkou je vznik a další formování tzv. národních mytologií, které bývají často úzce spjaty s aplikací vybraných kulturních vzorců a jejich úpravami a zneužíváním. Důležité je také, aby se studenti seznámili s nahlížením jednotlivých národů na vlastní emigraci a opačně na vnímání ?staré vlasti? u emigrantů v prvních třech generacích. Po absolvování semináře by měl být student schopný analyzovat různé interpretace dějin, původu, etnických změn apod., které často stály a stojí u počátků konfliktů, sporů a nedorozumění.

[nahoru](#)

Katedra PVH a archivního studia

Název: Antický a středověký Řím

Kód: AAH500168 ([SIS](#))

Čas: ?

Místnost: ?

Vyučující: PhDr. Petr Kubín, PhD.

Anotace: Není.

[nahoru](#)

Katedra psychologie

Název: Úvod do psychologie náboženství a pastorální psychologie

Kód: APS300120 ([SIS](#))

Čas: Středa 18:20-19:50

Místnost: C328

Vyučující: PhDr. Jaroslav Šturma

Anotace: Předmět probíhá formou expozice některých poznatků jako východiska ke společné rozpravě a diskusi, zabývá se místem pastorální a náboženské psychologie v systému psychologických věd a jejími vztahy ke spolupracujícím oborům, psychologickými aspekty religiozity a náboženského vývoje a socializace, spirituální zralosti a jejich poruch, duševního a duchovního zdraví, ale též psychopatologickými fenomény spjatými s religiozitou, vztahem religiozity a prosociálního chování, souvislostmi mezi pojetím Boha, sebepojetím a vlivem výchovy a rodičů. Pojetí přednášek důsledně respektuje zásady interreligiozního dialogu a názorového pluralismu.

[nahoru](#)

Středisko ibero-amerických studií

Název: Nativní kultury Jižní Amerika

Kód: AIH520007 ([SIS](#))

Čas: Pátek 13:20 – 14:50, Úterý 12:30 – 14:05 (cvičení, sudé týdny)

Místnost: H202

Vyučující: doc. Markéta Křížová, Ph.D.

Anotace: Cílem přednášky je představit jednotlivé kulturní areály Jižní Ameriky od nejstarších dob do současnosti. Studenti by měli především pochopit fenomén kontaktu a kulturní změny a docenit vzájemné setkávání a ovlivňování domorodých společenství, i důsledky podnětů vzešlých z evropské kolonizace Nového světa. Pozornost je věnována jak kulturám „vyspělým“ (kultury andského regionu), tak lovecko-sběračským společenstvím v „marginálních oblastech“. Zvláštní důraz pak bude kladen na vysvětlení současných problémů domorodých populací Jižní Ameriky. Seminář poslouží k prohloubení vhledu do konkrétních problémů, s využitím návštěv specialistů v jednotlivých oborech (archeologie, religionistika, sociologie).

[nahoru](#)

Ústav blízkého východu a Afriky

Název: Islám

Kód: ATR10017 ([SIS](#))

Čas: Středa 15:50-17:25

Místnost: C16

Vyučující: prof. PhDr. Luboš Kropáček, CsC.

Anotace: Není.

[nahoru](#)

Ústav českých dějin

Název: Reálie, rituály a instituce barokní zbožnosti

Kód: AHS100422 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 10:50-12:25

Místnost: P205

Vyučující: doc. PhDr. Jiří Mikulec, CSc.

Anotace: Seminář je zaměřen na problematiku vzniku a rozvoje barokní zbožnosti a jejích proměn na území českých zemí. Z časového hlediska je tato tematika vymezena obdobím let 1620-1790, územním rámcem jsou země Koruny české v širším kontextu habsburské monarchie. V semináři budou sledovány základní polohy náboženského života laiků, kupř. zavádění nových kultů a nových forem zbožnosti, formování

katolických věřících, vliv řeholního prostředí na náboženské chování širší laické veřejnosti apod. Práce v semináři také seznání s reáliemi a rituály barokní religiozity. Velká pozornost bude věnována práci s písemnými prameny k uvedeným tématům, jejich kritice a interpretaci.

Název: Řeholní život v pozdním středověku a raném novověku

Kód: AHS333063 ([SIS](#))

Čas: Středa 10:50-12:25

Místnost: P205

Vyučující: PhDr. Jan Zdichynec, PhD

Anotace: Seminář je určen pro studenty zaměřující se na středověk a raný novověk, se zájmem o české dějiny, přičemž není vyloučena ani účast studentů specializace dějin obecných či hospodářských a sociálních. Seminář by se měl zaměřit na průřezová témata dějin řeholního a klášterního života, která lze často sledovat kontinuálně ve středověku i raném novověku, i na jejich historiografické uchopení. Práce semináře by se měla rovnoměrně dělit mezi společnou práci s literaturou a prameny a prezentaci dílčích badatelských výsledků formou referátů, písemných prací, recenzí atd.

Sylabus:

Seminář je věnován problematice řeholního života v českých zemích i v evropském kontextu, s časovým těžištěm v pozdním středověku a raném novověku. Práce se podle zájmu studentů zaměří na rozmanitá témata z řeholního prostředí, počínaje dějinami duchovními až po dějiny společenské či hospodářské. Kromě kapitol průřezového charakteru (sociální role řeholníků, ženský řeholní život, konfrontace řeholního života a reformačních myšlenek, řeholní každodennost, řádová historiografie) bude věnována pozornost i problematice jednotlivých řádů se zřetelem k modernějším historiografickým přístupům. Studenti budou vedeni k přípravování prací zejména na základě vydaných i nevydaných pramenů bohemikální provenience, a to především psaných česky, německy i latinsky.

Název: Slavnosti, symboly a rituály v raném novověku

Kód: AHS333082 ([SIS](#))

Čas: Středa 15:50-17:25

Místnost: P205

Vyučující: Doc. PhDr. Martin Holý, Ph.D.

Anotace: Seminář je věnován problematice slavností v raném novověku (viz tematické okruhy dále). Jeho primárním cílem je upevnění a rozšíření historických znalostí, metodologie i praktických dovedností nutných k vytvoření samostatné historické studie: seminární, bakalářské či diplomové práce.

TEMATICKÉ OKRUHY:

- Úvod do problematiky: prameny, dosavadní bádání, metody výzkumu
- Slavnosti na dvoře českých panovníků (korunovace, svatby, pohřby, holdovací cesty, slavnosti Řádu Zlatého rouna)

- Slavnosti na šlechtických dvorech (křtiny, sňatky, pohřby ad.)
- Církevní rituály a festivity (církevní svátky, poutě, oslavy beatifikací či kanonizací, intronizace a pohřby biskupů apod.)
- Ceremoniály a festivity v městském prostředí
- Festivity v lidové kultuře
- Evropská kultura slavností očima cestovatelů z českých zemí

Název: Kult svatých pomocníků jako spiritualita elit

Kód: AHSN00016 ([SIS](#))

Čas: Úterý 17:30-19:05

Místnost: P200

Vyučující: PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D.

Anotace: Cíl předmětu: Seznámení s novými trendy a možnostmi transdisciplinárního studia středověkých a raně novověkých náboženských a kulturních dějin

Anotace: Specializační přednáška je určena pro studenty specializace obecný i český středověk a raný novověk v bakalářském a magisterském cyklu studia. Zaměřena je na evropský kontext středoevropských dějin z interdisciplinární perspektivy dějin kultury a idejí.

Sylabus

Kult Čtrnácti sv. Pomocníkům se rozvinul ve 13. a 14. století v austrobavorské oblasti především jako jedno z médií vnitřní christianizace a disciplinace formálně křesťanského obyvatelstva, též jako instrument proti sílícímu křesťanskému nonkonformismu, zvláště valdenství. V letech 1445 až 1446 mělo dojít ve Frankenthalu u Bamberku v Horních Francích k několika zjevením Dítěte Ježíše a Čtrnácti sv. Pomocníků, přičemž starý kult tak získal výraznou kristocentrickou dimenzi a rychle se šířil v prostředí aristokratických a intelektuálních elit usilujících o církevní reformu. V Horních Francích tehdy na základě zjevení vzniklo slavné poutní místo Vierzehnheiligen, které navštívil i kardinál Mikuláš Kusánský, císař Friedrich III. Habsburský nebo malíř Albrecht Dürer. Dalšími ohnisky kultu se v 60. letech 15. století staly Vierzehnheiligen v Durynsku a františkánský kostel Čtrnácti sv. Pomocníků v Kadani. Zásadními kritiky kultu byly jak pražský utrakvistický arcibiskup Jan Rokycana, tak později Martin Luther.

[nahoru](#)

Ústav dálného východu

Název: Myšlení Dálného Východu

Kód: ATJ200035 ([SIS](#))

Čas: Úterý 15:50-17:25

Místnost: C105

Vyučující: Mgr. Vladimír Glomb, Ph.D. (garant)

Anotace: Přednáška, jejímž cílem je poskytnout základní přehled o náboženském a filosofickém myšlení střední, východní a jihovýchodní Asie. Konfucianství, taoismus a buddhismus v Číně a ostatních regionech oblasti; šamanismus, šintoismus.

Zkouška probíhá formou písemného testu.

Název: Základy čínské kultury

Kód: AVN100063 ([SIS](#))

Čas: ?

Místnost: ?

Vyučující: doc. PhDr. Olga Lomová, CSc.

Anotace: Cílem kursu je poskytnout první vhled do problematiky studia čínské kultury z perspektivy oboru etnologie se specializací vietnamistika. Na čínskou kulturu v tomto kurzu pohlížíme jak z hlediska společenských vztahů, norem a idejí, tak i z hlediska materiální kultury. Zamýšlíme se nad různými možnostmi vymezení čínské kultury a její proměnlivostí v čase i prostoru. Součástí kurzu je také uvedení do problematiky recepce čínské kultury v Evropě a způsobu, jímž podnítila základní přístupy ke studiu čínské kultury v 19. a 20. století. (Ze sylabu: Konfucianská ideologie harmonické společnosti; Pojetí světa jako dynamické jednoty protikladů: yin-yang, qi, wu xing, praktické uplatnění, medicína, věštění, geomancie; Dům jako mikrokosmos čínského světa, etc.)

[nahoru](#)

Ústav etnologie

Název: Antropologie Polynésie

Kód: ATKV00100 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 12:30 – 14:05

Místnost: C306

Vyučující: PhDr. Mgr. Martin Rychlík, Ph.D.

Anotace: Volitelný kurz věnovaný kulturnímu areálu Polynésie (tzv. Mnohoostroví) je doplňkem k přednáškám z dějin a teorie kulturní/sociální antropologie (V. Soukup, M. Soukup) a rovněž jedním z představovaných kulturních areálů na Katedře teorie kultury FF UK, jakým je i například soubor přednášek Antropologie Melanésie (M. Soukup) a další chystané "etnologické" kurzy. Kurz představuje v širším kontextu zásadní antropologické pojmy vztažené k Polynésii, jež významně obohatily vědy o člověku (koncepty mana, tabu, tatu, exokanibalismu, mytologie etc.). Prostor je však věnován nejen teoretickým rámcům oboru a významným příspěvkům antropologů v dějinách disciplíny (Meadová, Firth, Freeman, Linton, Métraux, F. Keesing, Te Rangi Hiroa/Buck, Handyovi, Beagleholeovi, Sahlins, Goldman, Howard, Kaepplerová aj.), ale v ucelených blocích by měl studenty kulturologie, kulturní antropologie či etnologie vybavit základními znalostmi o

osídlení oblasti, jazykové klasifikaci, mořeplavectví, kontaktech s Evropany, o polynéském "umění", řemeslech, magii, válečnictví i způsobech obživy a společenského či příbuzenského uspořádání v Polynésii. Kurz má ve zkratce upozornit na jedinečnost tichomořských kultur, aby se Polynésané stali studentům kulturologie a příbuzných oborů možnou inspirací pro další vědecko-výzkumnou práci v oboru.

Název: Lingvistická antropologie

Kód: AET300081 ([SIS](#))

Čas: ?

Místnost: ?

Vyučující: doc. PhDr. František Vrhel, CSc.

Anotace: Cílem kursu je načrtnout jak základní horizont variability jazyků světa, tak i její kulturní dosah: kulturní implikace, důsledky jazykové rozmanitosti; paralely (i metodologické) jazykovědy a etnologie. Kurs je rozdělen do tří základních bloků: etnolingvistické rámce, definice, témata a problémy, dějiny lingvistické antropologie; variabilita jazyků světa ve světle trojí klasifikace: genetické, areální a typologické (východiskem budiž typologie Vladimíra Skaličky); a dvě podoby lingvistické relativity: humboldtovsko-weisgerberovská, ?spekulativní? etnolingvistika? a sapirovsko-whorfovská ?empirická etnolingvistika, stejně jako na ni navazující ? etnografie řeči?

Název: Antropologie kmenové a moderní společnosti

Kód: AET100054 ([SIS](#))

Čas: ?

Místnost: ?

Vyučující: prof. Dr. L. Pospíšil, Drhc.

Anotace: Není.

Název: Seminář k etnologii Ameriky

Kód: AET100073 ([SIS](#))

Čas: Úterý 12:30 – 14:05

Místnost: C205

Vyučující: Mgr. Zuzana Korecká

Anotace: Není.

[nahoru](#)

Ústav hudební vědy

Název: Kulturní analýza hudby

Kód: AHV110043 ([SIS](#))

Čas: Úterý 17:30 – 19:00

Místnost: P404A

Vyučující: Mgr. Tereza Havelková

Anotace: Není.

[nahoru](#)

Ústav informačních studií a knihovnictví

Název: Rešeršní strategie pro vědu a výzkum

Kód: AIS510296 ([SIS](#))

Čas: Pondělí 10:00 – 12:15

Místnost: J2068

Vyučující: doc. PhDr. Richard Papík, Ph.D., Mgr. Věra Pilecká

Anotace: Teorie a praxe rešeršní činnosti (vyhledávání a vyhledávacích metod), praktické zvládnutí přístupu do bází dat vybraných informačních systémů u nás i ve světě včetně typických vyhledávacích systémů. Zaměření zejména na velké nebo významné databáze v oborech vědy, techniky a ekonomiky. Speciální rešeršní postupy při vyhledávání informací v prostoru WWW. Přednášky a cvičení pokryjí základní odborné činnosti informačního specialisty pro vyhledávání v online systémech podporujících vědu a výzkum, a taktéž ekonomické aktivity. - Součástí přípravy je zpracování studijně-rozborové práce (studie nebo informační zpráva) na určité téma a služby s přidanou hodnotou (například analytické nástroje rešeršních výstupů).

[nahoru](#)

Ústav pro dějiny umění

Název: Antické umění

Kód: ADU100083 ([SIS](#))

Čas: Pátek 9:10 – 10:40

Místnost: C415

Vyučující: prof. PhDr. Jan Bouzek, DrSc., doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.

Anotace: Není.

Název: Umění raného a vrcholného středověku

Kód: ADU500047 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 7:30 – 9:00

Místnost: C138

Vyučující: prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D.

Anotace: Není.

Název: Úvod do ikonografie

Kód: ADU100108 ([SIS](#))

Čas: Útělý 10:50-12:25

Místnost: C138

Vyučující: prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D.

Anotace: Cílem přednášky je seznámit posluchače s metodou a hlavními náměty křesťanské ikonografie. V úvodních přednáškách prvního semestru jsou objasňovány základní pojmy (ikonografie, ikonologie, umělecké dílo v kontextu, skrytý symbolismus atd.) a metodologie ikonologické interpretace. Dále je velká pozornost věnována základním pramenům křesťanské ikonografie (biblické texty, apokryfy, legendy). Metoda ikonografie či ikonologie je demonstrována na vybraných dílech českého a světového umění všech epoch. Druhý semestr je věnován jednotlivým námětům a námětovým okruhům křesťanské ikonografie: např. Starý zákon a typologie, ikonografie mariánská, ikonografie Kristových pašijí, ikonografie Nejsvětější Trojice, Apokalypsy, Posledního soudu.

[nahoru](#)

Ústav pro klasickou archeologii

Název: Ikonografická mytologie

Kód: AKA 500057 ([SIS](#))

Čas: Pondělí 14:10 – 15:40

Místnost: C343

Vyučující: prof. PhDr. Jan Bouzek, DrSc.

Anotace: Přehled mytologie a náboženství u Řeků, Římanů a Etrusků ve výtvarném zobrazení a v archeologických kontextech. Zohledněny jsou vztahy i k náboženským zobrazením a interpretacím jiných starověkých národů, civilizací před-antických Předního Východu a tzv. okrajových civilizací Starého Světa, až po Kelty, Ilyry, Thráky, Skýty, Foiničany a další.

Název: Pozdně antická a raně křesťanská archeologie

Kód: AKA500054 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 15:50 – 17:20

Místnost: C343

Vyučující: Mgr. Helena Tůmová, Ph.D., Mgr. Martina Čechová

Anotace: Není.

[nahoru](#)

Ústav řeckých a latinských studií

Název: Antické náboženství a mytologie

Kód: ALT100043 ([SIS](#))

Čas: Úterý 14:10-15:45

Místnost: C147

Vyučující: Mgr. Sylva Fischerová, Ph.D., doc. PhDr. Václav Marek, Csc.

Anotace: Cílem předmětu je zprostředkovat studentům základní orientaci v řeckém a především římském náboženství, nabídnout jim různé metodologické přístupy k problematice, a umožnit jim tak pevnější orientaci v důležité oblasti řeckého a římského společenského a duchovního života.

Název: Poutě ve středověku

Kód: ALMV00047 ([SIS](#))

Čas: Středa 10:50-12:25

Místnost: C147

Vyučující: Mgr. Iva Adámková, Ph.D.

Anotace: Na semináři budou představeny latinské texty, které podávají svědectví o poutním hnutí do Jeruzaléma, Santiaga de Compostely a Říma. Na základě interpretace latinských textů od 4. do 14. století bude pozornost věnována jak náboženským motivům, tak praktickým otázkám spojeným s poutěmi.

[nahoru](#)

Ústav světových dějin

Název: Náboženství v dějinách Evropy II A

Kód: AHES1018 ([SIS](#))

Čas: Úterý 15:50 – 17:20

Místnost: P209

Vyučující: PhDr. Stanislav Tumis, M.A., Ph.D.

Anotace: Předmět bude navazovat na náboženskou tematiku v evropských dějinách, vykládanou v předmětu Náboženství v dějinách Evropy I; soustředí se na postupný přechod k sekulární Evropě v 19. a 20. století, přičemž zdůrazní, že navzdory tomuto procesu zůstala role náboženství v dějinách často klíčová. Předmět tedy bude vyhrazen problematice střetávání náboženského myšlení s nastupující sekularizací, řešena bude otázka masových politicko-náboženských hnutí, poměr k revolučním a nacionálním myšlenkám. Důležitým bodem přednášek bude i role náboženství ve 20. století (politický katolicismus, role papežství, otázka mezináboženského dialogu, vliv náboženského fundamentalismu v současné době atd.)

(Poznámka: PREREKVIZITA AHES1017.)

Název: Nativní kultury

Kód: AIH510006 ([SIS](#))

Čas: ?

Místnost: ?

Vyučující: doc. Markéta Křížová, Ph.D.

Anotace: Dvousemestrální přednáška zakončená zkouškou (možné i absolvování jednoho semestru zakončeného zápočtem ve formě specializační či výběrové přednášky), jejímž cílem je představit jednotlivé kulturní areály Střední a Jižní Ameriky od nejstarších dob do současnosti. Důraz bude kladen na fenomén kontaktu a kulturní změny, na vzájemné setkávání a ovlivňování domorodých společností a na důsledky podnětů vzešlých z evropské kolonizace Nového světa.

Název: PVP 2 Vybrané problémy papežských dějin

Kód: AHSV10567 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 15:50 – 17:20

Místnost: P209

Vyučující: PhDr. ThLic. Drahomír Suchánek, Th.D., Ph.D.

Anotace: Není,

[nahoru](#)

Ústav východoevropských studií

Název: Duchovní kultura jihovýchodní a východní Evropy

Kód: ASZJV1002 ([SIS](#))

Čas: Středa 12:30 – 14:00

Místnost: P325

Vyučující: PhDr. Hanuš Nykl, PhD.

Anotace: Duchovní kultura, resp. náboženství východní a jihovýchodní Evropy je jedním ze zásadních formujících prvků v kultuře, dějinách a politickém životě zemí regionu. Specifikem oblasti je setkávání pravoslavného (východního) a západního křesťanství, setkávání křesťanství a islámu, stejně jako dalších náboženství, především judaismu a buddhismu. Přednáška seznámí posluchače se základními pojmy a náboženskými koncepcemi východoevropského regionu a představí je v jejich souvislostech s ostatními složkami areálového studia - jazykem, literaturou, kulturou, dějinami, politikou. Bude pojednáno o problematice křesťanské církve, reáliích pravoslavné kultury (organizační struktura, kalendář, svátky, ikonografie) a základních faktech o dějinách a současnosti dalších náboženství. Dále budou představeny duchovní fenomény specifické pro tento prostor, jako jsou starověrectví, uniatismus (řeckokatolictví), hésychasmus apod. Výklad bude završen areálově pojatým přehledem, v němž bude charakterizováno postavení duchovní kultury a náboženských systémů v rámci jednotlivých zemí východní a jihovýchodní Evropy (Rusko, Ukrajina, Pobaltí, jihoslovanské a balkánské země).

[nahoru](#)

Fakulta humanitních studií

Název: Analýza a interpretace narativních pramenů

Kód: YMO017 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 14:00-15:30

Místnost: YFHS1

Vyučující: Mgr. et Mgr. Lenka Krátká

Anotace: Hlavní náplní kurzu je práce s narativními prameny, konkrétně s orálně historickými interview, jejich analýza a interpretace. Dílčí témata budou prezentována formou přednášky, studující zároveň dostanou k dispozici relevantní teoretické a metodologické texty, o nichž budou v hodinách diskutovat. Nedílnou součástí výuky jsou praktická cvičení, tedy interpretace vybraných rozhovorů, respektive jejich přepisů. Dílčí témata probíraná v rámci kurzu jsou: historie jako interpretace – interpersonální vztahy v orálně historickém interview – reliabilita a validita – možná zkreslení způsobená osobou tazatele, použitými technikami apod. – vlastní interpretace narátorů – zranitelnost narátorů – etika orálně historického výzkumu.

Název: Česká společnost a etnické skupiny

Kód: YBAKA07LI ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 11:00-12:30

Místnost: Y6020

Vyučující: PhDr. Mirjam Moravcová, DrSc., PhDr. Dana Bittnerová, CSc.

Anotace: Kurz koncipovaný s cílem naučit studenty pracovat v terénu v komunikaci a interakci s příslušníky různých národnostních menšin, etnických a imigračních skupin žijících v České republice. Zprostředkuje dovednost při získávání relevantních dat o způsobu života, kultuře, sebeidentifikaci a kulturních i společenských postojích těchto menšin a skupin.

Název: Četba staroseverských textů pro pokročilé

Kód: YBJ091 ([SIS](#))

Čas: Úterý 11:00-12:20

Místnost: Y6021

Vyučující: Mgr. Marie Novotná

Anotace: Kurz navazuje na předchozí četbu a vyžaduje tedy znalost základů staroseverské gramatiky. Pro zájemce o germánské jazyky představuje možnost vhledu do vývoje gramatiky v rámci této jazykové skupiny, a tím i hlubší pochopení gramatických a syntaktických jevů v současných jazycích. Po obsahové stránce slouží kurz k ilustraci a doplnění myšlenek probíraných v kurzu Svět staroseverské literatury, jenž však není pro zapsání do tohoto semináře podmínkou.

Název: Dějiny kulturních kategorií**Kód:** YBHJH10EI ([SIS](#))**Čas:** Čtvrtek 12:30-13:50**Místnost:** Y6021**Vyučující:** doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.

Anotace: Kurz metodicky navazuje na postupy dějin mentalit a historické antropologie. Na vybraných příkladech seznamuje se způsobem dějepisné badatelské práce při snaze o pojednání dějin kulturních kategorií (pojmů, idejí, představ, způsobů imaginace apod.), a to se zaměřením na evropskou kulturu. Pojednány budou zejména: (1.) metodické problémy: (1a) vztah mezi námi zaváděnými pojmy (určitými analytickými kategoriemi) a kategoriemi, jimiž disponovali dějinní aktéři; (1b) otázky, jak navzájem propojit studium dějinných proměn určité kategorie se studiem toho, jaké místo tato kategorie měla v příslušné době v rámci (do určité míry námi hypoteticky konstruovaného) kulturního celku doby; (1c) problém dějin kulturních kategorií a mikrohistorického zájmu o konkrétní dějinné kulturní performativní akty. Je zde konečně i (1d) otázka poměru mezi analýzou kulturních kategorií a historicko-sémantickým rozbohem. (2.) Pojednávána bude také dějinná proměnlivost pojetí vybraných kategorií: jak těch, které se (2a) týkají tohoto světa, kupříkladu v návaznosti na mocenský systém společnosti kategorie "cti" a "bezpečnosti"; v návaznosti na životní cykly např. kategorie "dětství", "dítě"; tak těch, které (2b) se týkají orientace k onomu světu: "Ráj", "Očistec". Dále kategorií, které (2c) vykazovaly poměrně značnou variabilitu svých dějinných podob i podob, co do zastoupení v elitní a v lidové kultuře, kupříkladu kategorie: "ducha/duše" a "těla" (s bohatým spektrem jejich odkazů ke kategoriím dalším) či kategorie "snu" a "reality".

Název: Dějiny politické teologie**Kód:** YMH321 ([SIS](#))**Čas:** Úterý 14:00-15:20**Místnost:** Y2083**Vyučující:** Mgr. Milan Hanyš

Anotace: Seminář usiluje o výběrové představení důležitých historických konfigurací náboženství a politické moci od předovýchodních kosmologických mýtů přes rekonfigurace ve starověkém Izraeli po Augustinovo epochální dílo *De Civitate Dei*. Výchozími díly nám budou analýzy Maxe Webera a Jana Assmanna, které v druhé části semestru opustíme ve prospěch vlastní diskuze a analýzy pramenů.

Název: On Cannibals, Vagabonds, and Cats. History and Symbolical Anthropology since the 1990**Kód:** YMA318 ([SIS](#))**Čas:** „The first meeting, 21 February 2014, Friday, 9:15 AM, Jinonice - FHS UK (U Kříže) - we will meet at the reception.“**Místnost:** Není.

Vyučující: PhDr. Lucie Storchová, Ph.D., Dr. phil. Mgr. Pavel Himl

Anotace: The main goal of the seminar is to present recent "decentring" trends in the Anglo-American historiography, above all those applying conceptual frameworks of symbolical anthropology. Crucial texts in the field of historical anthropology and microhistory, which illustrate its development since the early 1990s, will be discussed in two introductory blocks. Within the concluding lessons we will focus on more theoretical subjects, such as a role of evidence, limits of historical representations or a effects of storytelling on traditional historiography (within this context, special attention will be paid to texts of Natalie Z. Davis). The course consists of four thematical blocks and it is intended for a broader scale of foreign students interested in current approaches to history, including the participants in European master Course TEMA and Erasmus Mundus students. The both final list of texts and time schedule will be provided at the first meeting which takes place at the end of February (cf. below).

Název: Plútarchos a řecké náboženství v hellénismu

Kód: YBF205 ([SIS](#))

Čas: Pondělí 9:30-10:50

Místnost: Y6021

Vyučující: Mgr. Tomáš Vitek, Dr.

Anotace: Základem kursu bude četba vybraných pasáží ze spisu De Iside a Osiride od středoplatónského filosofa Plútarcha, která bude provázena krátkými přednáškami o typických rysech soudobého náboženství.

Název: Psychoanalysis and Cultural Studies

Kód: YBAU19 ([SIS](#))

Čas: Středa 10:00-13:00 (180 minut)

Místnost: YC8

Vyučující: Eric S. Roraback, D.Phil., Světlana Králová, Bc. Lenka Lukešová

Anotace: This is one of the courses of the study abroad Undergraduate Program in Central European Studies (UPCES) held in cooperation with the partner institution CERGE-EI. It is designed for the US students participating in the programme as a whole while the Czech and international students of the Faculty of Humanities are welcome to select single courses from the programme. the Course description: This course examines in detail a select band of the seminars offered by the major post-Freudian psychoanalytic thinker, teacher and practitioner, Jacques Lacan (1901-81), and some outstanding Lacan-criticism. The course also covers some important post-Lacanian thinkers with special reference to Slavoj Žižek (1949-) and to Julia Kristeva (1940-) in order to use psychoanalysis as a powerful critical tool to diagnose both individual and social reality, as well as individual artworks.

Název: Starý mistr v kontextech**Kód:** YMA321 ([SIS](#))**Čas:** Pondělí 17:00-18:20**Místnost:** Y5021**Vyučující:** Jan Vihan, Ph.D.

Anotace: Lao c' (Tao te ťing) patří mezi nejčastěji překládaná díla čínské literatury. Zatímco běžný západní čtenář hledá v díle nadčasovou moudrost, v semináři se zaměříme na specifické způsoby, jakými byl text interpretován v různých dobách a místech. Začneme žánrem literatury mistrů, srovnáním tradované verze s nalezenými dokumenty, adoptováním díla legistickými mysliteli jako Chan-fej, vytvořením školy Žlutého a Starého mistra za Chanské dynastie i konfrontací Starého mistra s Konfuciem u historika S'-ma Čchiena. Následně se budeme věnovat Wang Piho komentáři, základu filosofického taoismu a učení o tajemném, a vzniku náboženského taoismu za Šesti dynastií. V závěru kurzu se podíváme na recepci textu v Evropě. Během celého semináře budeme pracovat s různými českými (Dvořák, Král, Sehnal) i anglickými (Lynn ad.) překlady a srovnávat jejich východiska. Cílem kurzu je naučit se vnímat otevřenost textu a předpoklady, s kterými k němu různí interpreti přistupují. Hodnocení na základě účasti v diskuzích a seminární práce (v rozsahu 5-7 stran). Vybraná literatura: Allan Sarah, Williams, Crispin, ed. The Guodian Laozi. Cheng, Anne. Dějiny čínského myšlení. Dvořák, Rudolf. Lao-tsiova kanonická kniha o Tau a ctnosti. Král Oldřich. Tao- Texty staré Číny. Lomová, Olga. Kniha vrchních pisařů. Lynn, Richard John. The Classic of Way and Virtue. Sehnal, David. Laozi. Wagner, Rudolf. A Chinese reading of the Daodejing. Zádrapa Lukáš. Han-fej-c'.

Název: Strategie kvalitativního výzkumu**Kód:** YME13SE05 ([SIS](#))**Čas:** Pondělí 11:00-12:20**Místnost:** Y6022**Vyučující:** Mgr. Hedvika Novotná, Mgr. Magdaléna Šťovíčková Jantulová

Anotace: Cílem kursu je seznámit studenty s povahou kvalitativního výzkumu a představit jeho základní přístupy. První část kursu bude proto koncipována jako úvod do problematiky (od tvorby výzkumného problému přes strategie konstrukce vzorku, techniky sběru dat a analytické postupy), druhá část pak bude sledovat jednotlivé základní přístupy kvalitativního výzkumu (zaměří se na rozdílné způsoby tázání se v těchto přístupech a konkrétní postupy výzkumu). Kurs bude sestávat z frontální výuky a seminární části, v níž budou studenti diskutovat předepsané texty a průběžně aplikovat dosažené znalosti na vybrané téma.

Název: Tradiční lidová kultura I.**Kód:** YBA091 ([SIS](#))**Čas:** Úterý 12:30-13:50**Místnost:** Y2080

Vyučující: Mgr. Adam Votruba, Ph.D.

Anotace: Prezentovaný kurz se zabývá konceptem tradiční lidové kultury s důrazem na oblast Evropy. Tradiční lidovou kulturou jsou v kurzu rozuměny nejen koncepty vypracované historickými vědami, jako je evropská etnologie (etnografie, národopis) a kulturní historie, ale i konceptualizace předkládané vědami společenskými, jako je sociální antropologie a historická sociologie, a vědami humanitními, jako jsou folkloristika a literární nebo hudební věda. Hlavním cílem kurzu je představit široká významová pole, ve kterých se koncept tradiční lidové kultury a lidovosti pohyboval a pohybuje: od čistě historického, časově, geograficky a sociálně jasně definovatelného fenoménu přes obecnější uchopení zdůrazňující univerzálnost kultury lidového typu a její vázanost na specifické normy, stereotypy a modely chování, které nelze spojovat s konkrétní historickou, geografickou či sociální formací. Nedílnou součástí návazného kurzu je i nástin základních uchopení tradiční lidové kultury ve 20. století: od folklorismů a folklorních hnutí, přes muzeologickou problematiku, až k odbornému zájmu o tradiční lidovou kulturu a její projevy.

Název: Vizuální sociologie I.

Kód: YBK4001LI ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 9:30-10:50

Místnost: Y5023

Vyučující: PhDr. Rudolf Šmíd

Anotace: Fotografie a sociologie mají nejen společné téma, ale i rok narození - 1839. Myšlenka fotograficky zachytit sociální jevy se objevila již v roce 1851, kdy anglický sociolog H. Mayhew pozval ke spolupráci na své knize "Londýnští pracující a londýnská chudina" daguerrotypistu R. Bearda. Současný překotný rozvoj prostředků masové komunikace klade stále větší důraz na vizuální sdělení. Užití fotografie v empirickém výzkumu usnadňuje komunikaci nejen mezi sociology, ale i komunikaci s nesociologickým světem. Je také důležitým prostředkem k navázání kontaktu mezi výzkumníkem a zkoumaným, to platí zejména pro kvalitativní sociologický výzkum. Kurz by se měl po absolvování úvodních témat věnovat v rozhodující míře praktické aplikaci fotografie v empirickém výzkumu.

Název: Zúčastněné pozorování v sociálněvědním výzkumu

Kód: YBA052 ([SIS](#))

Čas: Pondělí 14:00-15:20

Místnost: Y5023

Vyučující: Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.

Anotace: Zúčastněné pozorování představuje jednu ze základních technik sběru dat v sociálněvědním výzkumu, která je zároveň jedním z distinktivních znaků sociokulturní antropologie. Ačkoliv jde o techniku základní, jedná se zároveň o techniku v mnoha ohledech nejnáročnější. Kurz si klade za cíl seznámit studenty s hlavními principy a postupy zúčastněného pozorování a zprostředkovat jim základní znalosti a dovednosti nutné pro jeho využití ve vlastním výzkumu.

[nahoru](#)

Fakulta sociálních věd

Název: Antropologie náboženství

Kód: JSB311 ([SIS](#))

Čas: Pondělí 12:30-13:50

Místnost: J2080

Vyučující: Mgr. Barbora Spalová, Ph.D.

Anotace: Určeno pro bakalářské studenty oboru sociologie a sociální antropologie
Hodinová dotace: 2/0 Závěrečné atestace: ZK za 4 body Čas a místo: po 12, 30 – 13, 50, místnost J2080 číslo kurzu: JSB311 Charakteristika kurzu: Antropologie náboženství se považuje za holistickou disciplínu, která náboženské fenomény zasazuje do co nejširších kulturních a sociálních kontextů. Na sociální vědy má také poměrně dlouhou historii, během níž se vytrýbila některá její „klasická“ témata jako víra a rituál, magie, čarodějnictví a šamanství, trans a posedlost, misie a náboženská akulturace atd. S některými z těchto témat se během semestru seznámíme prostřednictvím klasiků, ale i aktuálních studií, které jejich význam mnohdy značně posouvají. „Navštívíme“ takto různé exotické terény, kde bývalo tradičně spatřováno pole působnosti antropologie, ale antropologické vidění budeme uplatňovat i na současnou západní, resp. severní civilizaci. Během semestru se dotkneme všech hlavních náboženských systémů, nicméně pro podrobnější studium některého z nich je třeba si zapsat specializované přednášky na religionistických pracovištích.
Atestace: Podmínkou úspěšného absolvování kurzu je četba povinné literatury k jednotlivým přednáškám (bude testováno závěrečným testem), odevzdání anotací dvou zvolených knih (nejpozději v den konání testu 19.5. 2014), alespoň 70% úspěšnost v testu a složení ústní zkoušky. Každá anotace bude mít minimálně 2000 slov a krom shrnutí obsahu knihy bude i pokusem o její kritické zhodnocení: tedy o zařazení do dobových kontextů, ev. o zhodnocení podmínek vzniku, porovnání s dalšími texty k tématu, o analýzu přínosů a limitů práce. Anotace se může pokusit také o myšlenkový experiment aplikace posuzované práce na vlastní terén či téma. K anotacím si vybírejte knihy ze seznamů doplňující literatury u jednotlivých přednášek, můžeme se však domluvit i na dalších titulech. Osnova kurzu je tvořena s ohledem na základní učebnici antropologie náboženství od Fiony Bowie, kterou je třeba si průběžně k přednáškám studovat, z ní vycházejí také příslušné státnicové otázky. Krom této učebnice je na každou hodinu předepsán povinný text, který je třeba nastudovat. Bude diskutován vždy na úvod hodiny. Základní literatura BOWIE, FIONA. 2008. Antropologie náboženství. Rituál, mytologie, šamanismus, poutnictví. Praha: Portál.

Název: Aplikace sociální psychologie pro sociology

Kód: JSB155 ([SIS](#))

Čas: ?

Místnost: ?

Vyučující: Mgr Dana Fajmonová

Anotace: Kurs je pokračováním úvodu do sociální psychologie. Kurz je zaměřen na výuku nejčastější sociálněpsychologické metody - experimentu. V průběhu kurzu nejprve probereme metodologické zázemí, prodiskutujeme nejzajímavější SocPsy experimenty a pak zrealizujeme svůj vlastní experiment. Při výuce budou dopředu rozdělené role (jednak aby nedocházelo k difuzi odpovědnosti a také) abychom simulovali reálné výzkumné týmy. Po absolvování budou studenti schopni provést samostatně svůj experiment (příprava, realizace, analýza, sepsání výsledků). Naší ambicí je vytvořit z experimentu několika minutový film (hodíme na YouTube) pro další studenty.

(Poznámka: má prerekvizitu.)

Název: Církev a náboženství současné střední a východní Evropy

Kód: JMM099 ([SIS](#))

Čas: Úterý 17:00-18:20

Místnost: J3006

Vyučující: PhDr. Bohdan Zilynskyj, Ph. D.

Anotace: Přednáška a seminář se zabývají základními problémy církevního vývoje východní Evropy ve 20. století a současnosti

Název: Církev a náboženství v NMZ

Kód: JMM640 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 11:00-12:20

Místnost: J3015

Vyučující: PhDr. Miroslav Kunštát, Ph.D.

Anotace: Tématem kursu je základní přehled církevních a náboženských dějin v německy mluvících zemích (Německo, alpské země) v 2. polovině 19. a ve 20. století, a to v širším evropském, resp. středoevropském kontextu. V úvodu budou probrány nejdůležitější terminologické problémy a věroučné charakteristiky jednotlivých konfesních společenství, historické partie budou sledovat jak vnitřní vývoj jednotlivých církví v daném teritoriu, zejména jejich společenské ukotvení v proměnách moderny. Zvláštní pozornost bude věnována tzv. náboženské změně (religious change), charakterizované individualizací, sekularizací a novými formami náboženské socializace, a to i s ohledem na postavení církví a náboženství na prahu 21. století.

Název: Dějiny sociální antropologie

Kód: JSB032 ([SIS](#))

Čas: Pondělí 14:00-15:20

Místnost: J2080

Vyučující: prof. PhDr. Josef Kandert, CSc.

Anotace: Kurs seznámi s hlavními představiteli antropologických škol a směrů od poloviny 19. století až po současnost. Povinnosti: Zk + tři (3) kritické texty/recenze s vyjádřením vlastního názoru ke třem následujícím knihám (zaměřit se na teoretický a metodologický přístup autora a rozvést jaké jeho myšlenky či ideje Vás zaujaly a proč). Každý text minimálně na 5 stran, tj. 9000 znaků. Jsou to: a) Sigmund Freud: Totem a tabu. b) Clifford Gertz: Interpretace kultur. - Jen kapitoly z Indonésie. c) Jacques Soustelle: Čtvero sluncí. Mexické vzpomínky a úvahy jednoho etnologa. (Poznámka: má prerekvizitu.)

Název: Islam in the Post-Communist Area

Kód: JMMZ178 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 14:00-15:20

Místnost: J2083

Vyučující: Doc. PhDr. Emil Souleimanov, Ph.D., PhDr. Slavomír Horák, Ph.D.

Anotace: This course aims at exploring the varieties of post-Soviet Islam from historical, societal and political perspectives covering the predominantly Muslim areas of the Caucasus, Central Asia, and European Russia.

Název: Islám v Evropě

Kód: JUV003 ([SIS](#))

Čas: ?

Místnost: ?

Vyučující: Mgr. Kamil Píkal

Anotace: Není.

Název: Klasické sociologické výzkumy

Kód: JSB104 ([SIS](#))

Čas: Úterý 14:00-15:20

Místnost: J2019

Vyučující: Prof. PhDr. Hynek Jeřábek, CSc.

Anotace: Klasické sociologické výzkumy Podmínky pro zápis: bakalářský kurz volitelný, určený pro studenty 2. a 3. ročníku bakalářského studia sociologie a sociální politiky, mohou absolvovat i studenti ostatních oborů Kurz je koncipován jako seznámení s klasickými sociologickými výzkumy od počátků sociologického empirického zkoumání až do poloviny šedesátých let. Velká pozornost je věnována výzkumným pracím Chicagské školy dvacátých a třicátých let a přínosům výzkumné dílny P.F. Lazarsfelda v Evropě i v USA. Důraz je kladen na přínos jednotlivých výzkumných projektů rozvoji sociologického výzkumu i jeho metodologie.

Upozornění týkající se práce v kurzu: Od všech posluchačů se očekává průběžné studium zadané literatury (viz seznam základní a doporučené literatury). Posluchač musí být schopen se přesvědčivě orientovat v základních problémech a tím prokázat (i během semestru, např. účastí na orientačním písemném testu), že se alespoň základní literatuře dostatečně věnuje. Průběžná práce je předpokladem pro úspěšné zakončení kurzu zkouškou. Ukončení předmětu: Předmět je zakončen ústní nebo písemnou zkouškou.

Název: Kulturní systémy

Kód: JSB052 ([SIS](#))

Čas:

Místnost:

Vyučující: prof. PhDr. Josef Kandert, CSc.

Anotace: Přednáška seznámí s dějinami antropologického zájmu o výzkum a poznání kulturních systémů. Důraz bude položený především na americkou antropologickou školu. Povinnosti: ZK + dva (2) rozborů následujících knih zaměřené kulturní aspekt tématu (kulturní konstruování, jak je chápán pojem kultura atp.). a) Margaret Mead: Pohlaví a temperament u tří primitivních společností. Praha, SLON 2011. Text bude obsahovat dvoustránkové shrnutí (3600 znaků) hlavních kulturních charakteristik každé ze tří společností + plus Váš kritický názor na autorčin závěr z pohledu vaší-naší civilizace. b) Bronislaw Malinowski: Sex a represe v divošské společnosti. Praha, SLON 2007. Zaměříte se na část 1 a část 4 a ke každé se vyjádříte (kritické shrnutí a diskuse) na třech stranách (5400 znaků ke každé).

Název: Seminář zprostředkujících technik sociologického výzkumu

Kód: JSM099 ([SIS](#))

Čas: ?

Místnost: ?

Vyučující: PhDr. Martin Buchtík

Anotace: Seminář je prakticky zaměřeným předmětem v rámci něhož je každý rok vybrána jedna či dvě inovativní (či nestandardní, zapomenuté, nepoužívané) techniky, které studenti prozkoumají z teoretické i praktické perspektivy. Seminář je určen magisterským studentům bez ohledu na specializaci a bakalářským studentům

Název: Současná sociální antropologie

Kód: JSB055 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 12:30-13:50

Místnost: J3017

Vyučující: Jakub Grygar, Ph.D.

Anotace: Jednosemestrální kurs seznamující s formováním hlavních současných proudů a témat sociální antropologie. Kurs je rozdělen do tří tematických celků, ve kterých diskutuje hlavní proudy sociálněvědního myšlení: 1) marxisticko-

durkheimovskou tradici, 2) tradici weberovsko-boasovskou a 3) seznamuje i s hlavními tematickými okruhy, s nimiž se studenti mohou na katedře sociologie FSV UK setkat v dalších kursech: ANT, postkoloniální studia, studium kulturních reprezentací a postsocialismu. V každé z těchto částí se studenti seznámí s klíčovými texty, které ovlivňovaly debatu o poslání a možnostech antropologie v posledních padesáti letech. Vedle této "historické" dimenze se však budeme soustředit především na diskusi epistemologické dimenze. Neboť jak jinak souhlasit či nesouhlasit například s tvrzením, že: "...problémy leží nejenom v pravdě, ale i v tom, co se dá udělat. Sebejistota (...) se zdá být stále více pro mnoho antropologů nedosažitelná. Nejenom, že se setkávají se společenstvími zároveň na půl zmodernizovanými a na půl tradičními; se závratně komplikovanou etickou situací během terénních výzkumů; s mnohostí ostře kontrastujících přístupů k popisu i k analýze; s předměty výzkumu, které nejenom mohou, ale i mluví sami za sebe. Dráždí je také vážná vnitřní nerozhodnost, divže nepřerůstající do epistemologické hypochondrie, a týkající se toho, jak s jistotou dosáhnout věrohodnosti, že to, co se říká o jiném způsobu života, je skutečně právě tím. Ztráta jistoty a za ní jdoucí krize v etnografické literatuře je současným jevem a souvisí se současným rozvojem. Tak se dnes věci mají." (Geertz 2000 [1973]: 101)

Název: Texty, teorie a osobnosti kulturní antropologie

Kód: JSB505 ([SIS](#))

Čas: Pondělí 17:00-18:20

Místnost: J2019

Vyučující: Mgr Jitka Cirklová

Anotace: Cílem semináře/kurzu je seznámit studenty s některými významnými antropologickými problémy prostřednictvím čtení vybraných textů. Zvolené osobnosti a jejich díla významnějším způsobem formovala podobu dnešní antropologie ať již v počátcích antropologie nebo v nedávné době. Součástí semináře budou prezentace studentů k diskutovaným tématům. Rozpis a data prezentací budou zadány na počátku semestru. Kromě literatury uvedené k jednotlivým otázkám doporučuji: Copans, J.: Základy antropologie a etnologie. Praha, Portál, 2001. Soukup, V.: Přehled antropologických teorií kultury. Praha, Portál, 2000

Název: Úvod do metod výzkumu

Kód: JSM645 ([SIS](#))

Čas: Dvě jednorázová sezení, 15.3. 15:30-18:10 a 5.4. 12:30-15:10

Místnost: J3015

Vyučující: PhDr. František Knobloch, CSc.

Anotace: Short Annotation: The main objective of the course is to introduce the students to the all basic methods and technics of empiric research. This course provides overview about all technics data collection, i. e. questioning, observation, experiment and desk research. The course briefs students about basic methods of qualitative research.

Název: Úvod do sociální psychologie pro sociology

Kód: JSB148 ([SIS](#))

Čas: Pondělí 18:30-20:30 (120 minut)

Místnost: J2080

Vyučující: Mgr. Dana Fajmonová, Mgr. Michal Osuský

Anotace: Kurs je úvodem do sociální psychologie. Jeho primárním účelem je seznámit studenty se základními koncepcemi a teoriemi sociální psychologie, a výsledky výzkumu na tomto poli. Jeho absolvování má studentům především umožnit lepší vhled do sociálních fenoménů a zlepšit jejich schopnosti v oblasti interpretace a explanace empirických dat, jakož i zvýšit citlivost na přednášená témata při analýze sociální reality. Kurz bude ukončen písemným testem. V rámci ní budou studenti psát esej, kde budou aplikovat vybrané teorie a koncepty. Studenti, kteří splní dopředu dané kritéria účasti a aktivity, získávají voucher na zlepšení známky z písemného testu o jeden stupeň (3->2 a 2->1).

[nahoru](#)

Katolická teologická fakulta

(Thákurova 3, Praha 6)

(Tipy k orientaci v budově: Výukové místnosti se nacházejí v 1. patře; sudá čísla vpravo od schodiště, lichá čísla vlevo.)

Název: Starozákonní reálie

Kód: KBIB114 ([SIS](#))

Čas: Pondělí 17:10-18:45

Místnost: P4

Vyučující: Mlada Mikulicová, Ph.D.

Anotace: V tomto semestru jsou tématem semináře starozákonní obřady, studované z pramenných textů Pentateuchu, historických, žalmových a prorockých pasáží. Jako základní sekundární pojednání slouží příslušné kapitoly v příručce Rolanda de Vaux Ancient Israel: Its Life and Institutions, doplněné a aktualizované prezentacemi starověkých materiálů z biblického okolí. Popisy a obrazový materiál týkající se obřadů starověkého Egypta, Mezopotámie a Syropalestiny dokreslí představu o kulturních analogiích i zásadních odlišnostech biblického okolí a starozákonních skutečností. Jednotlivá témata jsou řazena podle struktury knihy Leviticus a pojednávají o jednotlivých typech oběti, posvěcení místa a předmětů, zasvěcení osob. Na základě textů dalších starozákonních knih budou osvětleny pojmy biblické modlitby a liturgie. Účastníci si rozdělí jednotlivá témata k vlastním prezentacím.

Název: Teologie dvacátého století**Kód:** KSTE101 ([SIS](#))**Čas:** Pondělí 13:45-15:20**Místnost:** P2**Vyučující:** prof. Ctirad V. Pospíšil, Th.D.

Anotace: Frekventanti semináře se budou seznamovat s velkými postavami a směry v křesťanské teologii dvacátého století. Každý z účastníků semináře písemně zpracuje jedno ze zadaných témat a bude ho prezentovat před ostatními. Vedle prezentace vlastního tématu je nutná aktivní účast v diskusi následující po každé prezentaci některého ze zadaných témat. Požadavky k absolutoriu: Obsáhlejší písemná práce, prezentace a aktivní účast v diskusích nad vybranými tématy.

Název: Patrologie**Kód:** KSTE012 ([SIS](#))**Čas:** Úterý 13:45-15:20 a čtvrtek 8:30-10:05**Místnost:** P7 (Út) a P1 (Čt)**Vyučující:** doc. ThDr. Václav Ventura, Th.D.

Anotace: Základní kurs dějin starokřesťanské literatury. Přehled myšlení východních i západních teologů prvních pěti století. Posluchači se seznámí s biografickými daty, literárně historickým rozbořem díla a především s přínosem jednotlivých autorů pro další vývoj teologického myšlení. Zvláštní zájem bude věnován spiritualitě.

Název: Křesťanská spiritualita v literatuře středověku**Kód:** KSTE040 ([SIS](#))**Čas:** Pondělí 17:10-18:45**Místnost:** P2**Vyučující:** PhDr. Miloš Sládek, Ph.D.

Anotace: Hlavní cíl: Na základě nových poznatků seznámit posluchače s českou a evropskou středověkou literaturou, jejími specifiky, upozornit na problematiku překonané teze, které jsou základem většiny starších studií a přehledů dějin české literatury. Členění přednášek (1x týdně): 1. Úvod do světa středověké literatury. Opakování základních pojmů. Specifika. Omezené možnosti dnešního hodnocení. Otázky autorství. Vazby a předěly mezi literaturou antickou a středověkou. 2. Duchovní píseň latinská a duchovní písně v národních jazycích. Lais. 3. Středověká legenda. Proměny středověkých svatováclavských legend. 4. Exkluzivní symboly ve středověké literatuře. Legenda o svaté Kateřině a duchovní středověká poezie. 5. Středověké revelace. Vidění svaté Brigity. Vazby mezi středověkými viděními a raně novověkými životy Ježíše Krista. 6. Jindřich z Isernie a středověké listáře. Rétorické figury ve středověké literatuře. 7. Středověké kroniky a jejich vazby na antickou historiografii. 8. Alexandreida a její vazby na antickou a středověkou evropskou literaturu. 9. Středověké divadlo. Visitatio sepulchri, Hry tří Marií, Masticák. 10. Středověká exkluzivní poezie. Kocovník. Mistr lepič. 11. Exempla. Katalogy exempl. Středověká literatura a folklór. 12. Husitská píseň. Každá přednáška zahájena

krátkým představením cca 5-10 edic a studií ke starší české a evropské literatuře, knihy po dobu přednášky kolují mezi studenty.

Název: Kapitoly z řecké patristické literatury 4.-6. století

Kód: KJAZ151 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 14:35-16:10

Místnost: P9

Vyučující: PhDr. Mgr. Josef Bartoň, Th.D.

Anotace: Seminář v několika hlubších sondách (spočívajících ve společné četbě, analýze a diskusi) do pramenných řeckých křesťanských textů pomáhá ilustrovat dobové ideové tendence a proudy. Zároveň představuje typy jejich literárního ztvárnění v klasickém období patristické literatury. Témata: křesťanská historiografie (Církevní dějiny Eusebia z Kaisareie); křesťanský asketa ? antický intelektuál (Basileios Veliký); zpracování biblických a dogmatických témat v křesťanské poezii (Nonnos z Panapole a křesťanské epigramy); počátky křesťanského mnišství v příbězích (apofthegmata pouštních Otců); teoretická reflexe a popularizace spirituality pouštního mnišství (duchovní naučení Dórothea z Gazy). Každému tématu bude věnován blok dvou až čtyř dvouhodinových setkání se studentskými referáty a četbou textů.

Název: Eschatologie

Kód: KSTE035 ([SIS](#))

Čas: Úterý 10:15-11:50

Místnost: P3

Vyučující: PhLic. Vojtěch Novotný, Th.D.

Anotace: Kurz poskytuje základní vědomosti o katolické eschatologii v dějinné i teoretické perspektivě. Výklad studijní literatury je doplněn o rozšiřující perspektivy. *(Kurz má prerekvizitu, takže vám pravděpodobně nepůjde zapsat v SISu.)*

Název: Vybrané otázky z liturgiky

Kód: KLTG105 ([SIS](#))

Čas: Úterý 15:30-17:05

Místnost: P16

Vyučující: ThLic. Mgr. Jan Kotas

Anotace: konkrétní tituly k jednotlivým tématům budou předkládány během kurzu

[nahoru](#)

Evangelická teologická fakulta

(Černá 9, Praha 1)

Název: The Eucharist

Kód: RET6052 ([SIS](#))

Čas: Středa 9:00-10:30

Místnost: S2

Vyučující: Prof. David R. Holeton, Ph.D., Th.D.

Anotace: "The best way towards unity in eucharistic celebration and communion is the renewal of the eucharist itself in the different churches in regard to teaching and liturgy." (Baptism, Eucharist, Ministry - Eucharist III, 28) Over recent years, most churches have undertaken a significant renewal of their eucharistic rites and the manner in which they celebrate the sacrament. Through lectures and assigned readings in primary sources the student will become familiar with the historical development of the Eucharist and its various theologies through the ages as well as pastoral questions facing the churches today. By the end of course students should have a solid background with which to engage the contemporary reforms of the Eucharistic rites and practices of their own church as well as an understanding of the practices of other churches.

Název: Nová náboženská hnutí a násilí

Kód: RET8007 ([SIS](#))

Čas: Pátek 9:15-10:50

Místnost: V

Vyučující: doc. PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Th.D.

Anotace: Není.

Název: Metody sociálního a sociologického výzkumu

Kód: RP104 ([SIS](#))

Čas: Středa 10.05-11.45

Místnost: M

Vyučující: Mgr. Petra Klvačová, Ph.D.

Anotace: Předmět seznámí studenty s teoretickými východisky, pravidly a správnou praxí v sociálním výzkumu a to v obou hlavních metodologických přístupech - kvantitativním i kvalitativním. Bude prezentován výzkumný cyklus v kvantitativní i kvalitativní metodologii. Vlastní četbou výzkumných článků se student naučí rozumět výzkumným sdělením.

Název: Liturgika

Kód: RET60411 ([SIS](#))

Čas: Pondělí 13:30-15:00

Místnost: V

Vyučující: prof. ThDr. Pavel Filipi

Anotace: Obsahem předmětu je obsahová i formální analýza forem liturgického projevu v dějinách a jejich kritická, systematická reflexe, s cílem vybavit k vlastní liturgické tvorbě v různých podmínkách a tradicích.

Název: **Filosofie náboženství Paula Ricoeura**

Kód: RET7046 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 16:50-18:25

Místnost: V

Vyučující: Jakub Sirovátka, Ph.D.

Anotace: Fenoménu náboženství, interpretaci náboženských symbolů a vyprávění se francouzský filosof Paul Ricoeur věnoval po celý svůj život. Široký záběr Ricoeurova přemýšlení o náboženství zahrnuje např. fenomén zla a hříchu, výklad Augustinových 'Vyznání' a neposlední řadě jeho vlastní filosofii náboženství. Ricoeur upřednostňuje hermeneutický přístup k náboženství a pokouší se dostat jak přísně filosofickému myšlení, tak i víře v tom smyslu, aby vynikla svébytnost obou.

Název: **Četba reformačních pramenů v latině**

Kód: RET30383 ([SIS](#))

Čas: Pondělí 9:15-10:00

Místnost: S2

Vyučující: Doc. ThDr. Martin Wernisch

Anotace: Cíl kurzu: Obeznámit s některým(i) z důležitých dokumentů z dějin reformace. Osmělit k samostatnému studiu latinské literatury z reformační doby.

[nahoru](#)

Husitská teologická fakulta

(Pacovská 4, Praha 4)

(Tipy k orientaci v budově: místnosti s označením H se nacházejí v části budovy nad hlavním

vchodem – od vstupu po schodech nahoru. Místnosti s označením L se nacházejí v levém

křídle budovy – od vstupu po schodech dolů a pak vlevo. První číslice označuje patro.)

Název: **Český hermetismus**

Kód: LREL49 ([SIS](#))

Čas: Středa 14:45-16:20

Místnost: L303

Vyučující: ThDr. Marek Dluhoš, Th.D.

Anotace: Cílem předmětu je seznámit studenty s duchovní tradicí, která má v

Čechách dlouhou historií a dodnes u nás ovlivňuje velké množství stoupců nejrůznějších náboženských směrů a hnutí, stejně jako samostatně bádající jedince. Studenti se seznámí s genezí jevu na historickém území zemí Koruny české a Československa s hlavním zaměřením na období od počátku 20. století k dnešku. Bude popsána teorie i praxe hermetických a s nimi provázaných organizací na našem území i hlavních osobností. Student tak získá poznání o duchovním hnutí, které prof. Nakonečný považuje za "ojedinělé v celém světovém měřítku".

Název: Dějiny NZ textu a doby

Kód: LBIB05 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 10:15-11:50

Místnost: H109

Vyučující: Mgr. Jiří Lukeš, Th.D.

Anotace: Smysl NZ textově kritické práce, nejstarší rukopisné památky (majuskule, papyry, minuskule, překlady, lekcionáře), dějiny vzniku kánonu Nového zákona a názorů na něj, problematika moderních překladů Nového zákona a Bible u nás, vývoj textové kritiky po její dnešní stav, prameny pro poznání novozákonní doby, souvislosti se světem židovství, helénismu, gnóze, Kumránem aj., kritické podání novozákonních událostí.

Název: Dějiny období konfesionalismu

Kód: LHIS10 ([SIS](#))

Čas: Pondělí 12:15-13:50

Místnost: H109

Vyučující: ThDr. Kamila Veverková, Th.D.

Anotace: Kurs sleduje: a) historicko-teologickou situaci a vývoj jednotlivých křesťanských konfesí po Augsburském náboženském míru do třicetileté války v období tzv. konfesionalismu včetně; b) historicko-teologický vývoj protestantismu v období raného novověku, soustřeďující se na pietismus, obnovenou jednotu bratrskou a metodismus.

Název: Eklesiologie

Kód: LOLC09 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 10:15-11:50

Místnost: H401

Vyučující: Mgr. Dušan Hejbal

Anotace: Pojem církve biblicky a historicky, Církev a církve, církve jako Boží lid, církve jako organizace, episkopé v eklesiologii, episkopálně synodální systém, eklesiologie a ekumenismus.

Název: Aktuální otázky současné teologie

Kód: LSYS18 ([SIS](#))

Čas: Středa 10:15-11:45

Místnost: H301

Vyučující: prof. ThDr. Zdeněk Kučera, Dr.phil.h.c.

Anotace: Není.

Název: Fenomenologie náboženství

Kód: LREL34 ([SIS](#))

Čas: Středa 11:15-13:45 (150 minut)

Místnost: H308

Vyučující: ThDr. Jiří Gebelt, Th.D.

Anotace: Není.

Název: Fenomenologie a hermeneutika

Kód: LPHI27 ([SIS](#))

Čas: Středa 10:15-11:50

Místnost: L304

Vyučující: prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.

Anotace: Není.

Název: Filozofie a teologie u J. A. Komenského

Kód: LHIS34 ([SIS](#))

Čas: Pondělí 14:15-15:50

Místnost: H401

Vyučující: ThDr. Kamila Veverková, Th.D.

Anotace: Přednáškový kurs uvádí do teologicko-filozofického myšlení J. A. Komenského.

Název: Islámská mystika

Kód: LREL11 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 8:30-10:05

Místnost: L204

Vyučující: prof. PhDr. Luboš Kropáček, Csc.

Anotace: 1) Islám a mystika 2) Typologie islámské mystické zkušenosti 3) Súfismus a sunna 4) Súfismus a poezie 5) Sociální aspekt islámské mystiky 6) Súfismus a panislamismus

Název: Islámské právo

Kód: LREL13 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 10:15-11:50

Místnost: L204

Vyučující: prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc.

Anotace: Struktura kurzu: Způsob studia islámského práva v muslimských zemích a v euroamerickém světě. Hlavní literatura. Užívané pojmy: fiqh, šarí'a. Subjekty islámského práva. Srovnání s římským právem a jinými systémy. Tzv. al-ahwál aš-šachsija. Rodinné, dědické a nadační právo. Islámské trestní právo - problémy s jeho zaváděním (Nigérie, Pákistán, Írán aj.). Právní pluralita v muslimských zemích: šarí'a, zvykové právo, pozitivní právo (qánún), evropský import (Common Law, Code Napoleon). Problémy reforem islámského práva.

Název: Kniha Zohar a proměny jejího hodnocení

Kód: LJUD66 ([SIS](#))

Čas: Středa 13:00-14:30 (jednou za dva týdny, začátek 26.2.)

Místnost: L204

Vyučující: ThDr. Ivan Kohout, Th.D.

Anotace: Není.

Název: Křesťanství ve východní Asii

Kód: LREL40 ([SIS](#))

Čas: Středa 16:30-19:00 (150 minut)

Místnost: L205

Vyučující: PhDr. Ľubica Obuchová

Anotace: Semestrální kurz, jenž navazuje na kurz "Náboženství a kultura východní Asie", kombinuje přednášky a cvičení. V první polovině semestru se studenti na přednáškách v chronologickém sledu přehledně seznámí s dějinami šíření křesťanství v oblasti východní Asie. Pozornost je věnována také působení misionářů z českých zemí ve východní Asii a christianizaci východoasijských emigrantů usazených v zahraničí (též v ČR). V druhé polovině semestru na seminářích studenti předkládají své práce, v nichž srovnávají misijní metody jednotlivých řádů a denominací, které se v oblasti nejvíce angažují; shromažďují též informace o současné situaci východoasijských křesťanských církví.

Název: Readings in Religious Movements

Kód: LPHI42 ([SIS](#))

Čas: Středa 13:00-15:35

Místnost: L305

Vyučující: Mgr. Gerald Robert Ostdiek, BA, M.A., Ph.D.

Anotace: Není.

Název: Religionistická hermeneutika

Kód: LREL28 ([SIS](#))

Čas: Středa 8:30-10:45 (135 minut)

Místnost: H308

Vyučující: ThDr. Jiří Gebelt, Th.D.

Anotace: Jeden ze tří kurzů, zabývajících se teoreticko metodologickými otázkami oboru. Struktura kurzu: Teorie a metodologie v religionistice; Hermeneutika a religionistika; Religionistika jako rozumějící věda (J. Wach); Sebepochopení věřících a religionistika (W. C. Smith); Eliadeho kreativní hermeneutika; Aplikovaná hermeneutika J. Waardenburga; Kulturní podmíněnost religionistiky, možnosti a meze porozumění cizím kulturám.

Název: Řády a struktury různých církví

Kód: LHIS19 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 8:30-11:45 (195 minut)

Místnost: H302

Vyučující: JUDr. Michael Kučera

Anotace: Řády různých křesťanských církví a jejich vývoj, židovských náboženských obcí a pravoslavné církve.

Název: Spirituální teologie I.

Kód: LOLC23 ([SIS](#))

Čas: ?

Místnost: ?

Vyučující: ThDr. Petr Jan Vinš

Anotace: Spiritualita duchovního, společenství, spiritualita evangelizace a misie, modlitba a rozjímání, spiritualita posvěceného času, mystika.

Název: Spirituální teologie II.

Kód: LOLC24 ([SIS](#))

Čas: ?

Místnost: ?

Vyučující: ThDr. Petr Jan Vinš

Anotace: Spiritualita duchovního, společenství, spiritualita evangelizace a misie, modlitba a rozjímání, spiritualita posvěceného času, mystika.

Název: Studium rituálů I.

Kód: LREL56 ([SIS](#))

Čas: Středa 8:30-11:00 (150 minut)

Místnost: H308

Vyučující: ThDr. Jiří Gebelt, Th.D.

Anotace: Není.

Název: Techniky navozování spirituálních prožitků

Kód: LREL29 ([SIS](#))

Čas: Čtvrtek 17:15-18:00 (45 minut)

Místnost: L203

Vyučující: Mgr. Jiří Motl

Anotace: Není.

Název: Úvod do východního křesťanství

Kód: LREL32 ([SIS](#))

Čas: Úterý 13:00-13:45 (45 minut)

Místnost: L305

Vyučující: PhDr. Marina Luptáková

Anotace: 1) Byzance: Církev v období VII sněmů 2) Církevní umění 3) Ikonoborecké období 4) Dějiny církve a východo-křesťanská mystika

[nahoru](#)